

وازه‌ها پیدا نیست! (*)

گزارش و عکس: رامین نوری

در عبور از جاده معروف و زیبای چالوس پس از سیاه بیشه دو راهی پل زنگوله رهگذران را تابلوی خانه شاعر نام آشنا، نیما یوشیج به سوی یوش رهنمون است. جاده‌ای پر پیچ و خم، زیبا با فراز و نشیب‌های بسیار راه رفتن به یوش است. آنجا که نیما می‌گوید: "در دامن این مخوف جنگل، وین قله که سر به چرخ سوده است، اینجاست که مادر من زار، گهواره‌ی من نهاده است."

با عبور از گردنه لاوش که می‌گویند مرتفع‌ترین گردنه ایران است، مناظری بدیع، سرسبزی خیره‌کننده، هوایی مطبوع و بادی تند و خنک به پیشوازیتان خواهد شناخت. در طی مسیر ۵۳ کیلومتری این جاده دیدن روستاهای اوزکلا، نیکنام ده، میناک، پیل نور و نسن نیز خالی از لطف نیست. یوش؛ در دره‌ای زیبا، سرسبز و با طراوت در البرز مرکزی واقع شده و قدمت خود را به رخ می‌کشاند. گویند نامش را نام فاتح آن "یوش بن هزار اسب" و یا انوش پسر قباد ساسانی برگرفته، اما شهرتش را از نیما، پدر شعر نو ایران دارد.

خانه‌های یوش به صورت پلکانی استقرار یافته و محلاتی چون بند بن، بالا محله، پایین محله، کرد محله، چشمه سر و ... محلات اصلی آن هستند. در برخی از این محلات بافت‌های قدیمی، دیوارهای گلی، کوچه‌های باریک و پیچ در پیچ با نهرهای روان آب شکوه خاص خود را دارند. اهالی یوش بازمانده چهار طایفه اصلی اسفندیاری، داودی، کریمی و جمشیدی هستند. کیا جمال‌الدین حاکم منطقه دارای چهار پسر بوده که مقبره آنها در چهار گوشه یوش قرار داشته است. امروزه فقط گنبد کیاداد برتپه‌ای مشرف به روستا باقی است و به تازگی مرمت شده است. قبور سیدامین و سیدجلال نیز دو تن از بزرگان روستا بوده‌اند که برای مردم یوش ارزش و احترام مذهبی خاص دارند، در قبرستان یوش قرار دارد.

از خانه‌های بسیار قدیمی یوش، خانه میرزا مهدی‌خان است که به ویرانه بدل گشته و باغی به نام باغ شاه که شهرتش را از زمان اتراق ناصرالدین شاه در این باغ و ازدواج وی با دو خواهر از اهالی روستا دارد. خانه پدری نیما نیز که امروزه به صورت موزه مورد بازدید علاقمندان و گردشگران است نیز از خانه‌های قدیمی است که به زمان قاجار نسبت داده شده. نیما به سال ۱۲۷۶ ه.ق در این خانه به دنیا آمد و در سال ۱۳۷۲ پیکرش به یوش منتقل و در همین خانه به خاک سپرده شد و بدین سان زادگاه و آرامگاهش یکی شد. در حیاط خانه سیروس خاکباز، گردآورنده آثار نیما و بهجت‌الزمان اسفندیاری خواهر نیما در جوار نیما آرمیده‌اند.

باغ‌های سرسبز، درختان قد برافراشته، رودخانه یوش که در پایین دست روستا در گذر است، کوه‌های سرنو، علی چال، مازوبند، سرخ‌بند، اشلی و سرچال، وجود گونه‌های جانوری مانند خرس، پلنگ، خرگوش، گربه وحشی، جوجه تیغی و ... از جاذبه‌های طبیعی و مورد علاقه گردشگران است.

توجه: یوش هم از طریق جاده چالوس، پل زنگوله و هم از طریق جاده هراز نرسیده به آمل به سمت بلده قابل دسترسی است. جهت سفر به یوش قبل از عزیمت از اوضاع جوی اطلاع حاصل کنید و به دلیل اقلیم منطقه، نوع جاده و خلوتی نسبی آن اطمینان از سلامت خودرو و رعایت نکات ایمنی و احتیاط در رانندگی ضروری می‌نماید.

